

Vypracoval(a):

UČO:

Skupina:

1. [2 body] Uvažme abecedu $\Sigma = \{a, b\}$ a jazyk

$$L = \{a^n b^n \mid n \in \mathbb{N}_0\}.$$

Navrhněte bezkontextovou gramatiku $\mathcal{G} = (N, \Sigma, P, S)$ takovou, že $L(\mathcal{G}) = \text{co-}L$.

Před sestavením gramatiky je třeba si uvědomit, jaká slova tvoří jazyk $\text{co-}L$ – všechna slova jsou buď tvaru $a^i b^j$, kde $i, j \in \mathbb{N}_0, i \neq j$, nebo nutně obsahují řetězec ba . Tedy $\text{co-}L = \{a^i b^j \mid i, j \in \mathbb{N}_0, i \neq j\} \cup \{w \in \Sigma^* \mid w \text{ obsahuje poslovo } ba\}$. Nyní už je snadné sestavit odpovídající gramatiku. Gramatika může vypadat například následovně:

$$\mathcal{G} = (\{S, S_1, S_2, A, B, X\}, \{a, b\}, P, S)$$

$$\begin{aligned} P = \{ & S \rightarrow S_1 \mid S_2 \\ & S_1 \rightarrow aS_1b \mid A \mid B \\ & S_2 \rightarrow XbaX \\ & A \rightarrow aA \mid a \\ & B \rightarrow bB \mid b \\ & X \rightarrow aX \mid bX \mid \varepsilon \} \end{aligned}$$

Neterminálem S_1 generujeme jazyk $\{a^i b^j \mid i, j \in \mathbb{N}_0, i \neq j\}$. Nejprve přes S_1 vygenerujeme větnou formu tvaru $a^n S_1 b^n$ a poté se rozhodneme, zda použijeme neterminál A (tj. generujeme slova, kde $i > j$) nebo neterminál B ($j > i$).

Pomocí neterminálu S_2 generujeme jazyk $\{w \in \Sigma^* \mid w \text{ obsahuje poslovo } ba\}$ (S_2 se přepíše na $XbaX$, čímž zaručíme, že se ve slově vyskytuje řetězec ba , ten pak z obou stran můžeme doplnit pomocí neterminálu X řetězci z $\{a, b\}^*$).